

**PROFESIJAS STANDARTS
AUDIOVIZUĀLĀS TEHNOLOĢIJAS****SKAŅU REŽISORA
PROFESIONĀLĀS KVALIFIKĀCIJAS PRASĪBAS**

1. Profesionālās kvalifikācijas nosaukums, kvalifikācijas līmenis, prasības izglītībai	
Skaņu režisors (Profesiju klasifikatora kods 2654 07)	Kvalifikācijas līmenis: Sestais profesionālās kvalifikācijas līmenis (6. PKL)
	Prasības attiecībā uz iepriekš iegūto izglītību: Vispārējā vidējā vai profesionālā vidējā izglītība, papildus mūzikas teorijas un analīzes, kā arī klavierspēles zināšanas, prasmes un kompetences profesionālās ievirzes izglītības līmenī
2. Profesionālās kvalifikācijas daļas un profesionālās kvalifikācijas prasības attiecībā uz specializāciju un saistītu profesionālo kvalifikāciju	
Prasības attiecībā uz darba tirgū atpazīstamu kvalifikācijas daļu: Nav.	
Profesionālās kvalifikācijas specializācijas: Nav.	
Saistītās profesionālās kvalifikācijas, kvalifikācijas līmenis: Skaņu operators, 4 PKL	
3. Profesionālās darbības pienākumu un uzdevumu kopsavilkums	
Skaņu režisors veic skaņu ierakstus, skaņu ierakstu pēcapstrādi un skaņu ierakstu māksliniecisko producēšanu, nodrošina koncertu apskaņošanu. Strādā ar skaņu ierakstu un apskaņošanas tehniku mākslinieciski augstvērtīga skanējuma iegūšanai. Skaņu režisors strādā kultūras institūcijās (radio, televīzijā, koncertzālēs u.c.), uzņēmumos vai kā pašnodarbinātā persona, plānojot un nodrošinot skaņu ierakstu veikšanu un koncertu apskaņošanu atbilstoši mūzikas žanra un stila prasībām. Skaņu režisors strādā patstāvīgi vai sadarbībā ar skaņu operatoriem un skaņu inženieriem, vadot un koordinējot viņu darbu. Skaņu režisora pienākumi un uzdevumi: 3.1. Skaņu ieraksta darba uzdevuma plānošana: 3.1.1.noskaidrot skaņu ieraksta darba uzdevumu; 3.1.2.iepazīties ar skaņdarba muzikālo saturu; 3.1.3.iepazīties ar ieraksta vides vai telpas akustiku; 3.1.4.plānot skaņu tehnikas resursus skaņu ierakstam;	

- 3.1.5.plānot skaņu ieraksta darba procesu;
- 3.1.6.izvērtēt ar darba uzdevumu saistītos riskus.
- 3.2. Skaņu ieraksta veikšana:
 - 3.2.1.sagatavot skaņu tehniku skaņu ieraksta veikšanai;
 - 3.2.2.pārbaudīt skaņu tehnikas gatavību darbam;
 - 3.2.3.veikt skaņu ierakstīšanas procesu;
 - 3.2.4.veikt skaņu ieraksta māksliniecisko producēšanu;
 - 3.2.5.vadīt skaņu ierakstīšanas procesu.
- 3.3. Skaņu ieraksta pēcapstrāde:
 - 3.3.1.sagatavot skaņu ierakstu pēcapstrādei;
 - 3.3.2.veikt skaņu ieraksta labojumus;
 - 3.3.3.veikt skaņu ieraksta pēcapstrādi.
- 3.4. Gatavošanās apskaņošanas darbam:
 - 3.4.1.noskaidrot apskaņošanas darba uzdevumu;
 - 3.4.2.noskaidrot apskaņojamā pasākuma muzikālo saturu;
 - 3.4.3.veikt telpas akustikas mērījumus;
 - 3.4.4.plānot skaņu tehnikas resursus;
 - 3.4.5.organizēt apskaņošanas darba procesu.
- 3.5. Apskaņošanas projekta izpilde:
 - 3.5.1.noregulēt apskaņošanas sistēmas skanējumu un darbību;
 - 3.5.2.sagatavot skaņu pulti darba uzdevuma uzsākšanai;
 - 3.5.3.nodrošināt nepieciešamos informācijas datortīklus;
 - 3.5.4.veikt apskaņošanas procesu.
- 3.6. Profesionālās darbības pamatprincipu īstenošana:
 - 3.6.1.ievērot darba un civilās aizsardzības, ugunsdrošības un elektrodrošības noteikumus;
 - 3.6.2.ievērot vides aizsardzības prasības;
 - 3.6.3.veikt preventīvos pasākumus iespējamo risku novēršanai darba procesā;
 - 3.6.4.ievērot jomai saistošo normatīvo aktu, standartu un citu prasību ievērošanu un sekot to izmaiņām;
 - 3.6.5.sazināties valsts valodā;
 - 3.5.6.lietot starpkultūru komunikācijas principus un daudzvalodu kompetenci;
 - 3.6.7.lietot informācijas un komunikāciju tehnoloģijas;
 - 3.6.8.piemērot uzņēmējdarbības principus;
 - 3.6.9.plānot un organizēt savu un komandas darbu;
 - 3.6.10.sazināties ar pasūtītāju un sadarbības partneriem;
 - 3.6.11.veikt datu un sava darba analīzi, pielietojot matemātisko kompetenci un pētniecības prasmes;
 - 3.6.12.pilnveidot savas zināšanas par aktualitātēm nozarē un profesionālās darbības jomā.

4. Profesionālās darbības pienākumu un uzdevumu izpildei nepieciešamā PROFESIONĀLĀ kompetence					
Nr.p.k.	Uzdevumi	Prasmes	Profesionālās zināšanas	Kompetence (kvalifikācijas līmenis)	
Skaņu ieraksta darba uzdevuma plānošana.					
4.1.	Noskaidrot skaņu ieraksta darba uzdevumu.	Noskaidrot ierakstītā materiāla izmantošanas mērķi.	Mūzikas žanri un stili. Lineāri un nelineāri audiovizuālie mediji.	Spēja patstāvīgi analizēt informāciju un izstrādāt risinājumus uzdevuma veikšanai un izpildei.	6. LKI
		Noskaidrot ierakstāmā skaņas materiāla saturu (balss, runa, trokšņi u.c.).			
		Noskaidrot ieskaņojamā skaņdarba/-u žanru un stilu.			
		Noskaidrot mūziķu grupas sastāvu (no solo līdz simfoniskajam orķestrim)			
		Plānot mūziķu izvietojumu ierakstu studijā vai zālē.			
		Sagatavot nepieciešamos palīglīdzekļus skaņas efektu ierakstīšanai.			
		Atbilstoši skaņu ieraksta darba uzdevuma specifikācijai izvērtēt, vai darbs veicams patstāvīgi vai komandā.			
4.2.	Iepazīties ar skaņdarba muzikālo saturu.	Iepazīties ar ierakstāmā materiāla struktūru.	Mūzikas notācija un mūzikas termini. Mūzikas instrumentu uzbūve, tembrālā specifika, akustiskās īpašības. Datorprogramma ieraksta sesijas sagatavošanai vadoties pēc mūzikas partitūras.	Spēja analizēt un izvērtēt skaņdarba muzikālo saturu.	6. LKI
		Iepazīties ar mūzikas partitūru.			
		Analizēt skaņdarba formu, noskaidrot tās dalījumu pa daļām, posmiem skaņu ieraksta veikšanai.			

		Iepazīties ar skaņdarba muzikālo saturu, analizēt skaņdarba dinamisko diapazonu, klusākās un skaļākās vietas.			
4.3.	Iepazīties ar ieraksta vides vai telpas akustiku.	Izvēlēties piemērotāko vidi ierakstāmajam materiālam (lauka ieraksts, studija u.c.) Izvēlēties piemērotāko ierakstu veikšanas veidu izvēlētajai videi. Noskaidrot ieraksta telpas (zāles vai studijas) parametrus un akustiskās nianses. Pēc iespējas pielāgot telpas akustiku ieraksta vajadzībām.	Telpu akustika. Telpas platības aprēķināšana. Telpas akustikas noteikšanas un pielāgošanas metodes. Mikrofonu virziendarbība	Spēja izvērtēt telpas akustiku, nodrošinot darba uzdevumu izpildi.	6. LKI
4.4.	Plānot skaņu tehnikas resursus skaņu ierakstam	Apzināt skaņu ieraksta veikšanai nepieciešamos skaņu tehnikas resursus. Izplānot signāla plūsmas ķēdi no skaņas avota līdz skaņu ieraksta ierīcēm un atpakaļ. Izveidot mikrofonu izvietošanas shēmu. Izvēlēties ieraksta žanra un stila prasībām, kā arī mūziķu izvietojumam un ieskaņojuma telpas akustiskajām īpašībām atbilstošus mikrofonu veidus un ierakstu tehnoloģijas. Izplānot ierīču sinhronizāciju ar video. Izplānot signāla plūsmu uz video ierakstošajām ierīcēm.	Darbs ar skaņu ierakstu tehnoloģijām. Audio sistēmu veidošana. Skaņu ierakstīšanas iekārtu izvietošanas un savienojumu shēmu izstrāde. Skaņas ierakstu tehnoloģiju izvēle un pielietojums dažādos mūzikas žanros un stilos. Mikrofonu veidi, un to pielietojums. Mikrofonu izvietošanas principi. Skaņu signālu ieeju un izeju saraksta izveidošana ieraksta procesam. Portatīvas lauka ierakstu tehnoloģijas.	Spēja izvēlēties un lietot atbilstošu skaņu ierakstu tehnoloģijas tehniski kvalitatīva un sabalansēta ieraksta skaņējuma iegūšanai.	6. LKI
4.5.		Plānot veicamos darbus un to secību.	Skaņu ieraksta projektu vadība.		6. LKI

	Plānot skaņu ieraksta darba procesu.	Piesaistīt nepieciešamo personālu (t.sk. skaņu operatorus, skaņu inženierus – pēc nepieciešamības) un sadalīt pienākumus.	Komunikācijas pamati.	Spēja organizēt darbu skaņu ierakstu studijā un plānot darba kārtību.	
4.6.	Izvērtēt ar darba uzdevuma izpildi saistītos riskus.	Izvērtēt iespējamus ar darba uzdevuma izpildi saistītos tehnoloģiskos un vides riskus.	Tehnoloģisko, vides, sociālo un juridisko risku veidi un to novērtēšanas principi.	Spēja izvērtēt un paredzēt ar darba procesiem saistītos riskus un iespēju robežās tos novērst.	6. LKI
		Izvērtēt iespējamus ar darba uzdevuma izpildi saistītos sociālos un juridiskos riskus, tai skaitā autortiesību jautājumus.	Iespējamo risku novēršanas metodes. Autortiesību normatīvais regulējums.		
Skaņu ieraksta veikšana					
4.7.	Sagatavot skaņu tehniku skaņu ieraksta veikšanai.	Sagatavot skaņas ieraksta datorprogrammas (DAW) vai portatīvās skaņu ierakstu ierīces.	Skaņas ierakstu tehnoloģiju izvēle un pielietojums dažādos mūzikas žanros un stilos. Skaņu tehnikas sistēmu veidošana. Skaņu ierakstu mākslinieciskās kvalitātes standarti.	Spēja patstāvīgi sagatavot skaņu tehniku ierakstu sesijai.	6. LKI
		Sagatavot ieraksta sesijai nepieciešamo skaņu tehniku.			
		Saslēgt signāla ķēdi atbilstoši ieraksta specifikai.			
4.8.	Pārbaudīt skaņu tehnikas gatavību darbam.	Veikt testa ierakstu/-us, lai pārbaudītu skaņu tehnikas darbību.	Darbs ar skaņu ierakstu tehnoloģijām. Mikrofonu izvietošana, lai nodrošinātu ieraksta kopskaņai maksimāli piemērotus individuālus audio signālus. Digitālas un analogas skaņas signāla traucējumi. Signāla traucējumu novēršanas metodes.	Spēja pārbaudīt skaņu tehnikas gatavību darbam. Spēja analizēt individuālu audio kanālu skanējumu un katra audio kanāla lomu/iespaidu ieraksta kopskaņas veidošanā.	6. LKI
		Analizējot testa ierakstus, veikt nepieciešamās korekcijas mikrofonu izvietojumā, lai izveidotu vēlamo skaņas modeli.			
		Novērtēt vai audio ierakstā nav dzirdami trokšņi.			
		Novērst trokšņu cēloņus signāla plūsmas ķēdē.			
4.9.	Veikt skaņu ierakstīšanas procesu.	Lietot skaņu ieraksta kontrolei paredzētās ierīces.	Skaņas signāla mērījumu standarti.		6. LKI

		Sekot līdz ieraksta tehniskajai kvalitātei un kontrolēt skaņas tīrību.	Skaņas iekārtu izmantošana ieraksta laikā un to pielāgošana ieraksta vajadzībām. Skaņas failu saglabāšana, apmaiņa un arhivēšana.	Spēja veikt skaņu ierakstīšanas procesu, kritiski izvērtējot ieraksta skaņas kvalitāti un novēršot defektus.	
		Saglabāt audio materiālu nepieciešamajos formātos.			
		Pārlicināties, ka skaņas failu nosaukumi atbilst scenārijam.			
4.10.	Veikt skaņu ieraksta māksliniecisko producēšanu.	Veikt ierakstu pēc iepriekš izveidota skanējuma modeļa.	Skaņas modeļa izveide un atbilstošu tehnisko līdzekļu izvēle. Nošu partitūras lasīšana, mūzikas profesionālās terminoloģijas lietošana. Ieraksta procesa vadīšana. Izpildījuma kvalitātes kritēriji	Spēja veikt skaņu ierakstu māksliniecisko producēšanu, orientējoties nošu partitūrā, sadarbojoties ar mūziķiem, lietojot mūzikas profesionālo terminoloģiju, un sniegtot ieteikumus.	6. LKI
		Ieraksta laikā sekot mūziķu sniegunam, atzīmējot pierakstos vai notīs dažādu ierakstu versiju izpildījuma nianšes, tehniskās neprecizitātes u.c.			
		Sadarbībā ar mūziķiem noklausīties ierakstīto materiālu un veikt atkārtotus daļu, posmu ierakstus.			
4.11.	Vadīt skaņu ierakstīšanas procesu.	Koordinēt skaņu ierakstīšanas komandā iesaistīto skaņu operatoru un skaņu inženieru darba procesu.	Skaņu ieraksta veikšanas darba plānošana. Komandas darba organizācijas principi.	Spēja plānot un organizēt komandas darbu un sasniegt vēlamu rezultātu.	6. LKI
		Pārlicināties par darbu izpildes kvalitāti.			
		Sekot lineāra vai nelineāra audiovizuāla darba scenārijam.			
Skaņu ieraksta pēcāpstrāde					
4.12.	Sagatavot skaņu ierakstu pēcāpstrādei.	Pārnēst datus no dažādiem datu nesējiem.	Skaņas failu importēšana un sinhronizācija.	Spēja sagatavot skaņas ierakstu pēcāpstrādei.	6. LKI
		Sinhronizēt skaņas ieraksta materiālu.			
		Sinhronizēt ierakstīto materiālu ar video.			

4.13.	Veikt skaņu ieraksta labojumus.	Izvērtēt ierakstītā materiāla tehnisko un māksliniecisko kvalitāti.	Audio failu montāžas un labošanas paņēmieni. Mākslinieciski un tehniski augstvērtīga skaņējuma iezīmes.	Spēja veikt skaņu ieraksta labojumus, izvēloties tehniski un mākslinieciski veiksmīgākos fragmentus un samontējot tos atbilstoši skaņdarba nošu materiālam.	6. LKI
		Veikt labāko ierakstu fragmentu atlasu un montāžu.			
		Veikt ritma un skaņu augstumu labošanu atkarībā no mūzikas žanra specifikas.			
		Koriģēt trokšņus vai citas nevēlamas skaņas ierakstītajā materiālā.			
4.14.	Veikt skaņu ieraksta pēcapstrādi.	Sabalansēt skaņu ieraksta dalībnieku spēlēto vai/un dziedāto muzikālo materiālu.	Tembrālās, dinamikas un laika apstrādes ierīču ietekme uz instrumentu skaņējumu.	Spēja patstāvīgi veikt skaņas pēcapstrādi atbilstoši ieraksta estētikai (kopskaņa un balanss), tehniskajām prasībām un piegādes formātam (wave, mp3 u.c.)	6. LKI
		Sabalansēt dažādus skaņu ieraksta materiālus.	Mūzikas instrumentu izvietošana stereo laukā, ievērojot savstarpējās skaļuma attiecības.		
		Veikt audio ieraksta tembrālo apstrādi.	Māsteringa apstrādes posmi un standarti.		
		Veikt ieraksta apstrādi ar nepieciešamajām dinamikas apstrādes ierīcēm.	Skaņas failu sagatavošana dažādiem datu nesējiem un platformām.		
		Papildināt skaņējumu ar telpiskajām skaņas apstrādes ierīcēm.	Skaņas formātu standarti.		
		Veikt skaņas pēcapstrādi dažādiem daudzskaļruņu formātiem.			
		Veikt skaņu ieraksta gala apstrādi (māsteringu).			
		Saglabāt gala materiālu dažādos pavairošanas formātos (straumēšana, CD, vinila plate u.c.)			
Gatavošanās apskaņošanas darbam					
4.15.		Iepazīties ar pasākuma scenāriju.			6. LKI

	Noskaidrot apskaņošanas darba uzdevumu.	Noskaidrot skaņas aparatūras izvietojuma iespējas izvēlētajā telpā.	Skaņu tehnikas veidi (dažādi, atkarībā no apskaņošanas pasākuma izmēra, mūzikas žanra specifikas u.c. raksturlielumiem) un to pielietojums	Spēja analizēt informāciju un izstrādāt risinājumus apskaņošanas darba uzdevuma veikšanai un izpildei.	
		Piedāvāt tehniskos risinājumus atbilstoši pasūtītāja iecerei.			
		Atbilstoši apskaņošanas darba uzdevuma specifikācijai izvērtēt, vai darbs veicams patstāvīgi vai komandā.			
4.16.	Noskaidrot apskaņojamā pasākuma muzikālo saturu.	Noskaidrot mūziķu grupas sastāvu un plānot tā izvietojumu.	Apskaņošanas īpatnības dažādos žanros un stilos.	Spēja analizēt apskaņošanas pasākuma muzikālo saturu.	6. LKI
		Iepazīties ar mūzikas partitūru.	Mūzikas notācija un mūzikas termini apskaņošanas partitūrā. Mūzikas instrumentu skaņas izstarošanās īpatnības.		
4.17.	Veikt telpas akustikas mērījumus.	Noskaidrot pasākuma vides parametrus un akustiskās nianšes.	Apskaņošanas tehnikas ietekme telpu akustikā	Spēja veikt telpas akustikas mērījumus.	6. LKI
		Pēc iespējas pielāgot telpas akustiku apskaņošanas vajadzībām.	Telpas platības aprēķināšana. Telpas akustikas noteikšanas metodes. Telpas akustikas pielāgošanas metodes.		
4.18.	Plānot skaņu tehnikas resursus.	Izvēlēties apskaņošanas prasībām atbilstošus mikrofonu veidus un apskaņošanas tehnoloģijas.	Apskaņošanas aparatūras izvēle un pielietojums dažādos mūzikas žanros un stilos.	Spēja plānot nepieciešamos skaņu tehnikas resursus un izveidot apskaņošanas pasākuma skaņas tehnisko prasību sarakstu. Spēja izveidot optimālu skaņu tehnikas piedāvājumu pasākuma apskaņošanai.	6. LKI
		Izveidot mikrofonu izvietojuma shēmu.	Apskaņošanā izmantojamie mikrofonu veidi, un to pielietojums.		
		Izplānot signāla plūsmas ķēdi no skaņas avotiem līdz skaņu pastiprinošām iekārtām.	Skatuves mikrofonu izvietojuma principi.		6. LKI
		Izveidot iekārtu izvietojuma un savienojuma shēmu.	Skaņu tehnikas, to vienību un citu tehnisko resursu plānošana un skaita aprēķināšana. Darbs ar skaņu pastiprinošām iekārtām. Audio sistēmu veidošana.		

			Apskaņošanas iekārtu izvietojuma un savienojumu shēmu izstrāde.		
4.19.	Organizēt apskaņošanas darba procesu.	Plānot veicamos darbus un to secību.	Skaņu signālu ieeju un izeju saraksta (skaņas tehniskais raidieris) izveidošana. Apskaņošanas komandas darba organizēšana.	Spēja organizēt darbu, pienākumu sadali un darba izpildes pārbaudi.	6. LKI
		Piesaistīt nepieciešamo personālu (t.sk. skaņu operatorus, skaņu inženierus – pēc nepieciešamības) un sadalīt pienākumus, kā arī sekot pienākumu izpildei.			
Apskaņošanas procesa izpilde					
4.20.	Noregulēt apskaņošanas sistēmas skaņējumu un darbību.	Izvietot apskaņošanas sistēmas un skaņu kontroles monitorus atbilstoši darba uzdevumam.	Elektrības jauda. Skaņas fizikālās īpašības. Skandu veidi un to darbības principi. Iekštelpas un ārtelpas akustisko parametru mērīšana. Iekštelpas un ārtelpas akustika un akustiskās sistēmas. Cilvēka dzirdes īpatnības. Skaļruņu sistēmu mijiedarbība. Skaļruņu sistēmas (skandas) un to raksturojošie parametri.	Spēja plānot skandu un skaņu kontroles monitoru novietojumu, izvietot un noregulēt tos atbilstoši darba uzdevumam, un kritiski izvērtēt apskaņošanas sistēmas darbību.	6. LKI
		Pārbaudīt elektrības jaudu un padevi.			
		Regulēt skaņu sistēmu, lai panāktu vienmērīgu skaņu sistēmas pārklājumu dzirdamo frekvenču spektrā.			
4.21.	Sagatavot skaņu pulti darba uzdevuma uzsākšanai.	Izvēlēties skaņu pulti.	Skaņu pulsts programmēšanas pamatprincipi. Datortīkla izveides pamatprincipi Skaņu pultis, to veidi un pielietojums. Biežāk lietojamie vadu saslēgumu veidi. Skaņu partitūras izveides principi.	Spēja izvēlēties, sagatavot un lietot skaņu pulti darba izpildei, veikt skaņas regulāciju, lai nodrošinātu mākslinieciski augstvērtīgu skaņējumu.	6. LKI
		Sagatavot skaņu pulsts uzstādījumus atbilstoši darba uzdevumam.			
		Racionāli izmantot skaņu pulsts dotās iespējas.			
4.22.	Nodrošināt nepieciešamos informācijas datortīklus.	Sagatavot nepieciešamos ciparu audio transporta protokolus pasākuma apskaņošanai.	Ciparu audio transporta protokola izbūves tehnoloģijas.	Spēj izstrādāt vienkārša ciparu audio transporta protokolus atbilstošus	6. LKI

		Izveidot nepieciešamos ciparu audio transporta protokolus un to slēgumus.	Vadu un bezvadu datu pārraides tehnoloģijas, komutācijas un maršrutēšanas iekārtu veidi.	datortīklus, konfigurēt vadu un bezvadu komutācijas un maršrutēšanas iekārtas.	
4.23.	Patstāvīgi vai komandā veikt apskaņošanas procesu.	Sabalansēt instrumentu skaņējumu skaņu sistēmā un skatuves monitoros. Ar apskaņošanas tehniskajiem līdzekļiem realizēt muzikālā darba māksliniecisko ieceri. Lietot dinamiskās, tembrālās un laika apstrādes ierīces. Lietot specializētās datorprogrammas apskaņošanas un ierakstu procesā. Koordinēt apskaņošanas komandā iesaistīto skaņu operatoru un skaņu inženieru darba procesu.	Dinamisko, tembrālo un laika apstrādes ierīču ietekme uz skaņējumu. Skaņu sistēmas komponentes un to regulēšanai nepieciešamās ierīces. Signāla rediģēšana un virzīšana dažādās apskaņošanas datorprogrammās. Specializētās vizuālās programmēšanas valodas.	Spēja lietot apskaņošanas aparāturu un specializētās datorprogrammas tehniski kvalitatīva un sabalansēta skaņējuma iegūšanai.	6. LKI

5. Profesionālās darbības pienākumu un uzdevumu izpildei nepieciešamā VISPĀRĒJĀ kompetence					
Nr.p.k.	Uzdevumi	Prasmes	Vispārējās zināšanas	Kompetence (kvalifikācijas līmenis)	
Profesionālās darbības pamatprincipu īstenošana					
5.1.	Ievērot darba un civilās aizsardzības, ugunsdrošības un elektrodrošības noteikumus.	Iekārtot pasākuma vietu atbilstoši darba drošības prasībām.	Darba aizsardzības sistēmas organizācija.	Spēja veikt darba pienākumus, ievērojot darba aizsardzības, civilās aizsardzības, ugunsdrošības un elektrodrošības noteikumus, un lietot atbilstošus darba aizsardzības līdzekļus. Spēja novērtēt situāciju un pieņemt lēmumus, nepieciešamības gadījumā sniegt pirmo palīdzību.	6. LKI
		Ievērot drošības, brīdinājuma zīmes un signālus.	Civilās aizsardzības normatīvo aktu prasības Avārijas un pirmsavārijas situācijas.		
		Lietot atbilstošus individuālos un kolektīvos aizsardzības līdzekļus.	Elektrības ietekme uz cilvēka ķermeni. Elektriskās strāvas iedarbības noteicošie faktori.		
		Veikt preventīvos pasākumus trokšņu novēršanai.	Apdegumi, to veidi un pakāpes.		
		Izvērtēt ugunsdrošības riskus.	Darba aizsardzības noteikumi. Objekta evakuācijas plāns.		
		Ugunsgrēka gadījumā rīkoties atbilstoši instrukcijai un evakuācijas plānam.	Darba drošības noteikumi. Individuālie un kolektīvie darba aizsardzības līdzekļi.		
		Atbildīgi rīkoties ar elektriskām iekārtām un ierīcēm atbilstoši elektrodrošības prasībām.	Drošības zīmes un signāli. Pirmās palīdzības ABC.		
		Nostiprināt elektrības vadus drošai darba videi.	Skaņas izolācijas veidi. Fizikas pamatlikumi darbā ar skaņu tehniku.		
		Novērtēt elektroierīci un konstatēt tās bojājumus.	Elektrodrošības noteikumi. Brīdinājuma zīmes.		
		Atbildīgi rīkoties ārkārtas situācijā un izņēmuma stāvokļa laikā, ievērojot valsts noteikto regulējumu.	Elektrotraumas un rīcība elektrotraumu gadījumos.		
Sniegt pirmo palīdzību.	Ugunsdrošības noteikumi. Rīcība ārkārtas situācijās. Ugunsdrošības riski.				

			Ugunsdzēsības līdzekļi.		
5.2.	Ievērot vides aizsardzības prasības.	Lietot veselībai un videi drošus darba paņēmienus.	Ilgtspējīgas attīstības būtība. Vides aizsardzības noteikumi. Vides piesārņojums/ "zaļā domāšana" Atkritumi un to utilizācija. Veselībai un videi droši darba paņēmieni.	Spēja veikt darba pienākumus, novērtējot vides piesārņojuma riskus un ievērojot atbilstošas vides aizsardzības prasības.	6. LKI
		Novērtēt vides piesārņojuma risku.			
		Veikt pasākumus vides piesārņojuma mazināšanai.			
		Nodrošināt darba procesā radīto atkritumu utilizāciju.			
5.3.	Veikt preventīvos pasākumus iespējamo risku novēršanai darba procesā.	Identificēt iespējamus riskus, veicot darba uzdevumus.	Preventīvo pasākumu nozīme. Specifiskie skaņu iekārtu ekspluatācijas noteikumi. Skaņu tehnikas lietošanas un uzglabāšanas nosacījumi dažādos laika apstākļos.	Spēja identificēt iespējamus riskus un veikt nepieciešamos pasākumus risku novēršanai.	6. LKI
		Paredzēt meteoroloģisko laika apstākļu ietekmi uz skaņu tehniku.			
		Sagatavot un nepieciešamības gadījumā izmantot skaņu tehnikas rezerves komplektu.			
		Ievērot skaņu iekārtu specifiskos ekspluatācijas nosacījumus dažādos apstākļos.			
		Pārzināt citu iesaistīto darbinieku lomu darba procesā.			
5.4.	Ievērot jomai saistošo normatīvo aktu, standartu un citu prasību ievērošanu un sekot to izmaiņām.	Pārzināt jomai saistošo normatīvo aktu prasības.	Tiesiskās attiecības. Darba tiesību normas. Indivīda tiesības, pienākumi un atbildība. Darba tiesību pamatjautājumi. Pilsoniskās sabiedrības būtība. Autortiesību likums.	Spēja, apzinoties savu atbildību pilsoniskas sabiedrības kontekstā, nodibināt un ievērot darba tiesiskās attiecības. Spēja veikt darba uzdevumus, ievērojot Autortiesību likuma prasības.	6. LKI
		Ievērot saistošo normatīvo aktu prasības.			
		Ievērot darba devēja un darbinieka pienākumus un tiesības, darba iekšējās kārtības noteikumus.			
		Ievērot Autortiesību likumu.			

		Saskaņot tiesības veikt skaņu ierakstu.	Darba iekšējās kārtības noteikumi.		
		Saskaņot audio faila izmantošanu ar autoru vai autora pārstāvjiem.	Darba līguma saturs.		
5.5.	Sazināties valsts valodā.	Sazināties mutvārdos un rakstiski dažādās profesionālās situācijās un vidēs. Ievērot latviešu literārās valodas normas lietišķajā saziņā. Brīvi un konstruktīvi diskutēt, argumentēt viedokli. Publiskot prezentācijas materiālus un uzstāties dažādās auditorijās. Lietot nozares profesionālo leksiku latviešu valodā.	Valodas funkcijas. Valodas un komunikācijas daudzveidība dažādos kontekstos. Profesionālā teksta specifika. Efektīvas prezentācijas vadīšanas māksla. Kritiskā domāšana un konstruktīva dialoga veidošana	Spēja brīvi sazināties argumentēt savu profesionālo viedokli valsts valodā. Spēja konstruktīvi diskutēt un argumentēti prezentēt savu nostāju, nodrošinot korektas, saprotamas un literārās valodas normām atbilstošas informācijas sniegšanu.	6. LKI 6. LKI
5.6.	Lietot starpkultūru komunikācijas principus un daudzvalodu kompetenci.	Ievērot starpkultūru komunikācijas principus daudz kultūru vidē. Sazināties mutiski un rakstiski dažādās profesionālās situācijās un vidēs. Daudzkultūru profesionālā vidē lietot profesionālo terminoloģiju divās svešvalodās.	Plašs profesionālās leksikas krājums divās svešvalodās. Funkcionālā gramatika. Lietišķā saziņa. Starpkultūru mijiedarbība. Nacionālās kultūras un citu kultūru standarti, vērtības un uzvedības kodekss. Starpkultūru konfliktu identificēšanas un risināšanas stratēģija.	Spēja sazināties, lietojot profesionālo terminoloģiju divās svešvalodās. Spēja efektīvi komunicēt daudz kultūru vidē, ievērojot starpkultūru komunikācijas principus.	6. LKI 6. LKI
5.7.	Lietot informācijas un komunikāciju tehnoloģijas.	Lietot informācijas tehnoloģiju rīkus un pakalpojumus. Komunicēt sadarbības tīklos, izmantojot internetu. Meklēt un apkopot iegūto informāciju.	Normatīvie akti informācijas tehnoloģiju jomā. Informācijas tehnoloģiju iespējas un potenciālie riski. Informācijas sistēmu drošība.	Spēja izvēlēties un droši lietot atbilstošas informācijas un komunikāciju tehnoloģijas profesionālajā darbībā, t.sk. komunikācijai atbilstošajā jomā.	6. LKI

		Droši uzglabāt elektronisko dokumentāciju un datus.	Informācijas tehnoloģijas datu apstrādei, analīzei un vadībai.		
		Lietot informācijas datu nesējus.	Datoru drošības programmas. Datu drošība		
5.8.	Piemērot uzņēmējdarbības principus.	Iekļauties darba devēja uzņēmējdarbībā.	Uzņēmējdarbības pamati.	Spēja piemērot uzņēmējdarbības principus un plānot nepieciešamos finanšu resursus.	6. LKI
		Veidot nozares uzņēmējdarbībai atbilstošas līgumattiecības.	Finanšu aprēķinu veidi.		
		Izvēlēties atbilstošāko uzņēmējdarbības formu savas profesionālās darbības nodrošināšanai.	Uz finansēm attiecināmie normatīvie akti.		
		Plānot darba izmaksas.	Juridisko dokumentu sagatavošanas pamatprincipi.		
		Veikt nepieciešamos finanšu aprēķinus.	Dokumentu aprīte Projektu vadība		
5.9.	Organizēt savu un komandas darbu.	Plānot savu un komandas darbu.	Saskarsmes psiholoģija. Profesionālās saskarsmes principi.	Spēja patstāvīgi plānot un organizēt savu un komandas darbu, ievērojot darba izpildes termiņus un tiesisko attiecību normas.	6. LKI
		Organizēt pienākumu sadali.	Darba plānošana.		
		Vadīt komandas darbu.	Darba organizācijas principi.		
		Izstrādāt darba laika grafiku, paredzot darba uzdevuma izpildi ar laika rezervi.	Laika plānošanas principi.		
		Sadarboties, ievērojot profesionālās saskarsmes principus un darba tiesisko attiecību normas.			
5.10.	Sazināties ar pasūtītāju un sadarbības partneriem.	Noskaidrot pasūtītāja vēlmes un intereses.	Lietišķa saskarsme.	Spēja saprotami un tolerantī sazināties ar darba procesā iesaistītajām personām.	6. LKI
		Prezentēt projekta izpildes gaitu un rezultātus.	Konfliktu risināšanas pamatprincipi.	Spēja argumentēt savu viedokli un pārliecināt citus.	
		Vērtēt pasūtītāja apmierinātību	Profesionālās un vispārējās ētikas principi.		
		Ievērot profesionālo ētiku.			

5.11.	Veikt datu un sava darba analīzi, pielietojot matemātisko kompetenci un pētniecības prasmes	Izvērtēt statistikas datus nozarē.	Faktu, teoriju un profesionālās darbības likumsakarības.	Spēja izmantot matemātisko domāšanu, lai veiktu darba prognozes, nodrošinātu argumentētu pamatojumus, pārbaudītu un salīdzinātu piedāvātos risinājumus.	6. LKI
		Veidot matemātiskas diagrammas, grafikus un konstrukcijas ikdienas darbā .	Statistikas pamatprincipi praksē.	Spēja piemērot matemātiskās metodes un tehnoloģijas, modelējot skaņu režisora darba situācijas un plānojot darba uzdevuma izpildi.	6. LKI
		Darboties ar skaitļiem, datiem un informāciju.	Novitātes nozarē valstī un starptautiskajās organizācijās.	Spēja veikt pētniecisko darbu.	6. LKI
		Iesaistīties un līdzdarboties pētījumos.	Kritiskā domāšana un problēmu risināšana.	Spēja iesaistīties mākslas jomas pētījumos un projektos.	6. LKI
5.12.	Pilnveidot savas zināšanas par aktualitātēm nozarē un profesionālās darbības jomā.	Novērtēt savu profesionālo pieredzi.	Pašnovērtējuma mehānismi.	Spēja noteikt un izvērtēt profesionālo pienākumu veikšanā nepieciešamās zināšanas un prasmes, pastāvīgi uzturēt un pilnveidot profesionālo kvalifikāciju.	6. LKI
		Apzināties mācīšanās vajadzības karjeras izaugsmei.	Profesionālās karjeras izaugsme un tās nozīme.		
		Apgūt kvalifikācijas uzturēšanai un pilnveidošanai nepieciešamās zināšanas un prasmes.	Nozares informācijas avoti.		
		Sekot nozares aktualitātēm un inovācijām.	Nozares informācijas analīze un nepieciešamo vai aktualizējamo zināšanu un prasmju noteikšana.		
		Kritiski izvērtēt ar nozari saistīto informāciju.	Mācību un karjeras plānošana.		
		Izmantot iegūtās zināšanas praksē	Pašizaugsme un mūžizglītība.		

Vispārīga informācija	
Profesionālās kvalifikācijas prasību iesniedzējs	Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmija Profesijas standarta izstrādes darba grupa: - Rolands Kronlaks – eksperts, asociētais profesors, Mūzikas tehnoloģiju katedras vadītājs Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijā, Latvijas komponistu savienības valdes priekšsēdētājs; - Krišjānis Geidāns – eksperts, skaņu režisors; - Mārtiņš Porters – eksperts, Tehnoloģiju daļas direktors Latvijas Televīzijā - Elīna Karaseva – eksperts, skaņu režisore; - Andris Ūze – eksperts, asociētais profesors Mūzikas tehnoloģiju katedrā Jāzepa Vītola Latvijas mūzikas akadēmijā; - Elīna Šmaukstele – eksperte, Muzikoloģijas, kompozīcijas un tehnoloģiju nodaļas vadītāja Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijā, profesionālās bakalaura studiju programmas Mūzika un skatuves māksla apakšprogrammas Skaņu režija direktore; - Mārtiņš Upmacis – eksperts, studiju virzienu vadītājs Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijā.
Profesionālās kvalifikācijas prasību ekspertu darba grupa	- Lolita Rūsiņa – Kultūras ministrija, Kultūrpolitikas departaments, vecākā eksperte; - Elita Barisa – Latvijas Nacionālais kultūras centrs, Kultūrizglītības nodaļa izglītības sistēmas eksperte; - Rolands Kronlaks – Jāzepa Vītola Latvijas mūzikas akadēmija, Mūzikas tehnoloģiju katedra, katedras vadītājs, asociētais profesors, Latvijas Komponistu savienības valdes priekšsēdētājs, eksperts/iesniedzējs; - Mārtiņš Upmacis - Jāzepa Vītola Latvijas mūzikas akadēmija, studiju virziena vadītājs, eksperts/iesniedzējs; - Normunds Slava – rektoru padomes eksperts, Latvijas Radio, skaņu režisors; - Inese Paudere – Valsts izglītības satura centrs, Izglītības satura departaments, Izglītības satura atbalsta nodaļa, vecākā eksperte.
NEP atzinums par profesionālās kvalifikācijas prasībām	KIP 15.05.2023
Profesionālās kvalifikācijas prasību saskaņošana PINTSA	07.06.2023
Iepriekš saskaņoto profesionālās kvalifikācijas prasību redakcijas	2010.